

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-05-19
Besvaras senast
2026-06-02

Till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2025/26:497 Långa betaltider och svenska företags konkurrenskraft

Långa betaltider är sedan länge ett betydande problem för svenska små och medelstora företag. I praktiken innebär det att underleverantörer och mindre företag ofta fungerar som räntefri finansiering åt större företag, samtidigt som de själva tvingas bära finansieringskostnader, likviditetsrisker och osäkerhet.

Konsekvenserna är väl dokumenterade. Sinfs underleverantörsbarometer för första halvåret 2026 visar bland annat att sex av tio företag uppger att de tvingas acceptera längre betaltider än de själva anser rimliga. Över hälften anger dessutom att detta lett till uppskjutna investeringar, senarelagda anställningar eller ökat behov av extern finansiering. Kapital binds därmed upp i kundfordringar i stället för att användas till investeringar, produktutveckling, rekrytering och tillväxt.

Problemet handlar därför inte enbart om enskilda avtalsvillkor mellan företag. Det handlar om produktivitet, konkurrenskraft och svensk industris långsiktiga utvecklingsförmåga.

Jag ställde den 4 mars 2026 en skriftlig fråga till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD) om denna problematik, med särskilt fokus på utvecklingen inom fordonsindustrin och hur små och medelstora leverantörer i praktiken tvingas fungera som kreditgivare åt större koncerner. I sitt svar den 11 mars konstaterade ministern att frågan är viktig för små och medelstora företags lönsamhet och konkurrenskraft. Ministern hänvisade samtidigt främst till den befintliga rapporteringsskyldigheten avseende betaltider, näringslivets frivilliga uppförandekod samt det pågående arbetet inom EU.

Frågan förtjänar dock en mer utförlig uppföljning och debatt. Rapporteringsskyldigheten har nu funnits under flera år, men de faktiska betaltiderna förefaller fortfarande i många fall vara långa. Frivilliga åtaganden har diskuterats under lång tid utan att problemet tycks ha fått någon avgörande lösning.

Frågan har dessutom fått en tydligare europeisk dimension. I en tid då EU diskuterar sin konkurrenskraft gentemot USA och Kina, inte minst i ljuset av de analyser som lyfts fram av Mario Draghi om Europas produktivitet och kapitalmarknader, fortsätter stora mängder kapital att bindas upp i långa betalningsflöden mellan företag.

EU-kommissionen presenterade 2023 ett förslag till ny förordning om bekämpande av sena betalningar vid kommersiella transaktioner, med 30 dagars betaltid som huvudregel. Europaparlamentet har ställt sig bakom förslaget. Processen i ministerrådet har därefter gått långsamt, och Sverige har tillsammans med flera andra medlemsstater verkat för att kommissionen ska dra tillbaka förslaget och återkomma med ett omarbetat direktiv.

Riksdagen har dessutom vid flera tillfällen uppmärksammat problematiken. Redan 2013 riktade riksdagen ett tillkännagivande till regeringen om att stärka små och medelstora företags ställning i frågor om betaltider, och liknande frågor har därefter återkommit under flera mandatperioder.

Trots detta kvarstår problemet.

Mot denna bakgrund vill jag fråga energi- och näringsminister Ebba Busch:

1. Vilka konkreta åtgärder har ministern och regeringen vidtagit för att komma till rätta med långa betaltider sedan ministern tidigare konstaterade att frågan är viktig för små och medelstora företags lönsamhet och konkurrenskraft?
2. Hur bedömer ministern effekterna av den nuvarande rapporteringsskyldigheten avseende betalningstider, och vilka konkreta resultat kan regeringen peka på när det gäller kortare betaltider?
3. Hur motiverar regeringen att Sverige verkat för att ompröva EU-kommissionens förslag om gemensamma regler mot sena betalningar samtidigt som regeringen hänvisat till att frågan bör hanteras på EU-nivå?
4. Om processen inom EU inte leder framåt, är ministern och regeringen beredd att överväga nationella åtgärder för att stärka små och medelstora företags ställning, exempelvis en lagstadgad huvudregel om 30 dagars betaltid?

.....

Rashid Farivar (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren